

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเลือกรูปแบบการเดินทางและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกรูปแบบการเดินทางของผู้เดินทางในเส้นทางจากกรุงเทพมหานครถึงจังหวัดเชียงใหม่ พร้อมทั้งพัฒนาแบบจำลอง Multinomial Logit ขึ้นเพื่อพยากรณ์ความน่าจะเป็นในการเลือกรูปแบบการเดินทางของผู้เดินทาง โดยใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เดินทางจำนวน 390 ราย ซึ่งเดินทางโดยสายการบินต้นทุนต่ำ รถไฟด่วนพิเศษ และรถทัวร์ปรับอากาศ

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลเกี่ยวกับการขนส่งในเส้นทางจากกรุงเทพมหานครถึงเชียงใหม่ 2) ข้อมูลพื้นฐานและหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกเดินทางโดยขนส่งสาธารณะ โดยนำข้อมูลพื้นฐานรวมทั้งสิ่งที่ผู้เดินทางให้ความสำคัญต่อการเลือกเดินทางโดยขนส่งสาธารณะในด้านต่างๆ มาคำนวณสัดส่วน (Crosstabs) โดยแสดงในรูปของตาราง ซึ่งหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจเดินทางโดยขนส่งสาธารณะ ประกอบด้วย ค่าโดยสาร ระยะเวลาในการเดินทาง ความสะดวกของเที่ยวรถหรือเที่ยวบิน ความปลอดภัยในการเดินทาง ความสะดวกสบายในการเดินทาง การบริการ และความคุ้นเคยในรูปแบบการเดินทาง และ 3) แบบจำลองการเลือกรูปแบบการเดินทาง Multinomial Logit ผลจากการประมาณค่าโดยแบบจำลอง พบว่า ตัวแปรที่มีนัยสำคัญต่อการเลือกรูปแบบการเดินทางคือ ตัวแปรทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ครัวเรือน จำนวนปีที่ศึกษา วัตถุประสงค์ในการเดินทาง ผู้ออกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ประสบการณ์ในการเดินทาง รวมทั้งปัจจัยด้าน ระยะเวลาในการเดินทาง ความสะดวกในการเดินทาง และความสะดวกสบายในการเดินทาง แบบจำลองที่ได้มีค่าร้อยละการพยากรณ์ถูกต้องโดยรวมเท่ากับ ร้อยละ 73.6 และมีค่า McFadden- R^2 เท่ากับ 0.443 สรุปได้ว่า แบบจำลอง Multinomial Logit นี้มีความเหมาะสมกับการทำนายพฤติกรรมการเดินทางของผู้เดินทางที่ศึกษา

The purpose of this thesis is to define factors that affect the differences in mode choices by using questionnaire. The data collected from 390 travelers, who traveled from Bangkok to Chiang Mai by low-cost carrier, expressed train and conventional intercity bus. This study formulates a multinomial logit model of travel mode choice that accommodates variations in responsiveness to level of service measures due to individual characteristics.

This study consists of 3 parts: 1) Transportation from Bangkok to Chiang Mai, giving a description of traveling by low-cost carrier, expressed train and conventional intercity bus; 2) Individual characteristics and mode selection criteria; reporting traveling data in term of crosstab table and the criteria are travel cost, travel time, frequency of service, safety, convenient, service and mode familiarity; 3) Multinomial logit model; the empirical result shows that statistically significant socio-economic variables are gender, age, household income, years of schooling, travel aim, fare payer, travel experience including travel time, safety and convenience factor. The correctly predicted percent of the model is 73.6 percent with 0.443 of McFadden- R^2 . Therefore, the model is suitable to trace the traveling behavior patterns.